

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, GEGUŽĖ — MAY 28, 1975

Nr. 124

L. K. B. Kronika Nr. 15

Spaudos draudimo gadynė

"Gulago salynas" išverstas į lietuvių kalbą?

1

BYLA NR. 345

Baudžiamoji byla Nr. 345 pradėta 1972 liepos 5, turint tikslą pakirsti "antitarybinę" "LKB Kronikos" veiklą.

Dar nepasibaigus P. Plumpo, V. Jaugelio, P. Petronio ir J. Stašaičio teismo procesui, saugumiečiai pradėjo naują "LKB Kronikos" medžioklę. Lietuvos Saugumo komiteto iniciatyva 1974 gruodžio 23 buvo padaryta daug krātų Lietuvoje ir Maskvoje.

1974 gruodžio 23 rytą apie 7:30 val. į Balio Gajausko butą, esantį Kaune, Spynų g. 3—8 įsiveržė saugumiečiai ir darė vosi visą dieną. B. Gajauskas jau yra išbuvęs lageriuose 25-erius metus. Jo motina, vos pamčiusi saugumiečius, apalpo ir buvo nugabenta į ligoninę. Kratos metu, be religinės literatūros, paimta 135 lietuvių politkalinį sąrašas ir pinigai. Saugumiečių nuomone, pas B. Gajauską rasti pinigai yra skirti politkaliniais remti. Po kratos B. Gajauskas buvo nuvežtas į Vilnių ir Saugumo komitete tardytas 3 dienas.

Jonui Petkevičiui, gyv. Šiauliuose ir išbuvusiam lageriuose 18 metų, 1974 gruodžio 23 buvo įsakta ateiti į darbą pusantros valandos anksčiau. Atvykus į darbą, buvo suimtas, nugabentas į Vilnių ir tardytas 3 dienas.

1974 gruodžio 23 buvo iškrėstas vilniečio inžinieriaus Alberto Žilinsko butas (Vytenio g. 29—22). A. Žilinskas yra išbuvęs Mordovijos lageriuose 7-rius metus. Kratos metu paimta "LKB Kronikos" ir "Chronika" tekusių sobytij" po vieną numerį, taip pat keletas akademiko Sacharovo vadovaujamo Zmogaus teisių gynimo komiteto pareiškimų. Sekančią dieną krata buvo pakartota. Be to, buvo iškrėstas jo kabinetas darbovietėje. A. Žilinskas buvo suimtas, bet po trijų dienų tardymo paleistas.

Antanas Terleckas, gyv. Vilniuje, Nemenčinės plente Nr. 68, istorikas bei ekonomistas, jau du kartus kalintas, po kratos buvo tardomas Vilniaus saugume. Jonas Volungevičius, gyv. Vilniuje, buvęs Konservatorijos studentas, iškalėjęs 5-rius metus, buvo iškvietas į saugumą iš darbovietės ir dvi dienas tardomas.

Algis Baltrušaitis, gyv. Vilniuje, Dauidžių g., iškalėjęs Mordovijos lageriuose 4-rius metus, dirbęs liaudies meistru, po kratos dvi dienas buvo tardomas.

Valerijus Smelkinas, vilnietis, kalėjęs 3-jus metus. Kratos metu buvo paimtas "Gulago salynas". Tardymas tęsėsi dvi dienas.

Be to, dar buvo tardomi šie politkaliniai: Vincas Korsakas (Lukšiai), Katkus (Plungė), Bronius Guiga (Kaunas), Pijilas Pečiulaitis (Kaunas), Pupeikiai (vyras ir žmona, gyv. Kaune), Jonas Protosevičius (Vilnius), Kęstutis Jokūbinas (Vilnius), Justas Silinskas (Panevėžys) ir Janina Burbulienė (Kaunas).

Visi tardomieji buvo klausinėjami apie "Kroniką" ir "Gulago salyno" vertimą į lietuvių kalbą.



Linksmi ir laimingi nepriklausomos Lietuvos laikų piemenėliai beganydami sudarydavo ir orkestrėlius. Vidiškiai, Ukmergės apsk.

Sovietai turės padaryti nuolaidų

DUBLINAS. — Europos Bendrosios rinkos užsienio reikalų ministeriai nutarė neskubėti su Saugumo ir bendradarbiavimo konferencija tol, kol Sovietų Sąjunga atsisako padaryti didesnių nuolaidų. Tokiu būdu abejojama, ar konferencija Helsinkij galės įvykti šių metų rugsėjo mėnesį, kaip sovietai to nori.

Rinkos valstybės taip pat nutarė ūkiškai pagelbėti Portugalijai, kurios ekonomika po perversmo gerokai sušlubavo. Europą, ūkiškai gelbėdama Portugalijai, tikisi, kad ji mažiau bus reikalinga sovietų paramos.

Ruošiasi evakuacijai

VIENTIANE. — Amerikos ambasada Laose pradėjo deginti dokumentus, ruošiasi evakuacijai. Ambasados apsauga, maršalai, tikėdamiesi galimų užpuolimų, budi pasiruose kiekvienam eventualumui, ginkluoti šaunmais ginklais ir ašarinėmis granatomis.

1 trilijono dolerių planas

PARYŽIUS. — Sekretorius Kissingeris, kalbėdamas 17-kos šalių Energetikos agentūrai, pasiūlė planą: 1 trilijoną dolerių per 10 metų energijos programai. Pagal jo planą naftos vartotojai būtų nepriklausomi nuo naftos šalių. Tarp kitų punktų numatyta ir 1978 importuoti naftos kasdien 4 mil. statinių mažiau.

LENINGRADAS. — Danijos karalienė Margarethe II savo jachtą atplaukė į Leningradą. Tai pirmasis atsitikimas po bolševikų revoliucijos, kad Sovietų Sąjungą lanko vainikuota valdovė.

LONDONAS. — Irano šachas Reza Pahlevi Britanijoje užsakė 1,200 tankų Chieftain už 345 mil. dolerių. Dar kiek anksčiau patį tankų Iranas yra pirkęs 750.

PORTUGALIJOS KARININKAI SOCIALISTŲ UŽDARYTI NEIŠDRISTA

LISABONA. — Portugalijos karinė junta neišdriso uždaryti didžiausios partijos, socialistų, neuždare nei kitų, bet rado kitą būdą apėti, paskelbė, kad jie, karininkai, su tauta kontaktuos kitais keliais, betarpiškai. Pirmadienį beveik 16 valandų posėdyje 240 karininkų taryba ir nubalsavo socialistus papeikti, suversti jiems bėda dėl susidariusios krizės. Zada sudaryti "liaudies organizaciją" ir jos pagalba pasieks mases, išvengs partinės politikos.

Paskelbtam komunikate pasakyta, kad karininkų taryba "rekomenduoja likviduoti politinę krizę, painformuodama socialistų vadus, jog jų atsisakymas dalyvauti vyriausybės darbuose karininkų buvo kritikuojamas". Socialistų vadas Mario Soares ir Francisco Zehna, ministrai, paskutiniam komiteto posėdy nedalyvavo, protestuodami dėl jų laikraščio "Republica" užgrobiimo ir atidavimo komunistams.

Kitomis žiniomis, ilgai užsitęsęs karininkų susirinkimas sukelė aštrių ginčų ir buvo karštas. Nuosakieji gyvė socialistus, radikalai reikalavo jų partiją uždaryti, o kraštą valdyti per komunistų "liaudies komitetus". Priimtas nutarimas tik pakritikuoti socialistus ir jiems surmesti bėdą dėl vidaus krizės, atrodo, buvo kompromisas tarp abiejų kraštutinumų.

LISABONA. — Tuo laiku, kai Portugalijos karinė junta posėdyje, prie Portugalijos krantų vyko NATO laivyno manevrai. Dalyvavo Amerikos, Britanijos, Kanados, Norvegijos, Olandijos, Vakarų Vokietijos ir Portugalijos laivai.

LOS ANGELES. — Buvęs Kalifornijos gubernatorius Ronald Reagan sako, jog jis remia Fordo kandidatūrą į prezidentus 1976, bet tik tuo atveju, jeigu respublikonų konvencija ir nominuos Fordą. Ne prieš tai. Reagan taip pat norėtų būti prezidentiniu kandidatu.

Fordas: turime ir toliau būti stiprūs

WASHINGTONAS. — Kapičių dieną prezidentas Fordas Arlingtono kapinėse padėjo vainiką prie nežinomojo kareivio kapo ir pasakė kalbą. "Tol, kol bus pasaulyje įstatymų laužytojų, mes turime būti stiprūs ir ginti tiesą", pasakė Fordas. "Ta kaina mes mokėjome už turimą laisvę, ta pačia kaina turime pirkti ir ateities laisvę. Dar jis žadėjo ir toliau aiškinti, kur yra tie, kurie laikomi Vietnamo kare "dingę be žinios".

Pabrangs importuojama nafta

WASHINGTONAS. — Vakar vakare per televiziją turėjo kalbėti prezidentas Fordas. Buvo žinoma, kad jis pateiks savo energijos planą ir kaltins Kongreso demokratų dėl jų uždelsimo priimti reikiama energijos įstatymą. Žadėjo taip pat pranešti, jog nuo birželio 1 bus pabranginta importuojama nafta vienu doleriu už statinę. Pabrangtų ir gazolinas, maždaug 1.5 cento už galioną.

Spėjama, kad Kongresas energijos įstatymą pradės svarstyti kai tik pasibaigs 10 dienų Kapų dienos pertrauka, bet nemano, kad debatai greit pasibaigtų.

Grasinimai Švedijos vokiečiams

STOCKHOLMAS. — Švedijoje gyveną vokiečiai neturi ramybės, jiems teroristai pradeda grąsinti pagrobimais ir bombomis. Daugiausia grąsinimų jų mokyklai, kur mokosi 300 vaikų iš diplomatų ir prekybininkų šeimų. Mokyklą teko uždaryti dar prieš mokslo metų pabaigą. Grąsina Baader - Meinhof teroristai, kurių vadai dabar teisiami Stutgarte.

Nedemokratiška konstitucija

ATENAI. — Graikijos opozicinės partijos iš parlamento atšaukė savo atstovus, kai valdančioji premjero Caramanlis partija, naujieji demokratai, parengė nedemokratišką konstitucijos projektą. Parlamente iš 300 atstovų naujieji demokratai turi 216 atstovų.



KALENDORIUS

Gegužės 28: šv. Emilijus, šv. Margarita, Jogirdas, Rima.
Gegužės 29: šv. Kirilas, šv. Teodozija, Didonis, Erdvilė.
Saulė teka 5:21, leidžias 8:14.

ORAS

Daugiausia saulėta, šilta, apie 75 laipsniai.

Beirute beveik ramu

BEIRUTAS. — Libano sostinėje beveik ramu. Tik kai kuriose vietose vyksta trumpi susišaudymai tarp kairiojo sparno musulmonų palestiniečių ir dešiniųjų krikščionių falangistų. Didėnė dalis krautuvų ir įstaigų tebėra uždaryta.

Gen. Noureddin Rifai vyriausybę, išbuvusi vos tris dienas, atsisitvydino, bet iki bus sudaryta nauja, savo pareigas eina. Vyriausybė buvo sudaryta daugiausia iš karininkų, pirmoji tokią Libano istorijoje. Sulaikyti gatvės kautynių nei ji neįstengė. Per tris dienas šaudymosi buvo apie 100 užmuštų ir 300 sužeistų.

MASKVA. — Sovietai į tolimąsias erdves iškėlė du kosmonautus, ir tie įėjo į erdves laboratoriją Saliut 4. Paskutinioji įgula to laboratorijoje buvo vasario mėnesį, išbuvo joje 30 dienų.

Amerikiečiai astronautai savo erdvių laboratorijoje yra išbuvę 84 dienas.

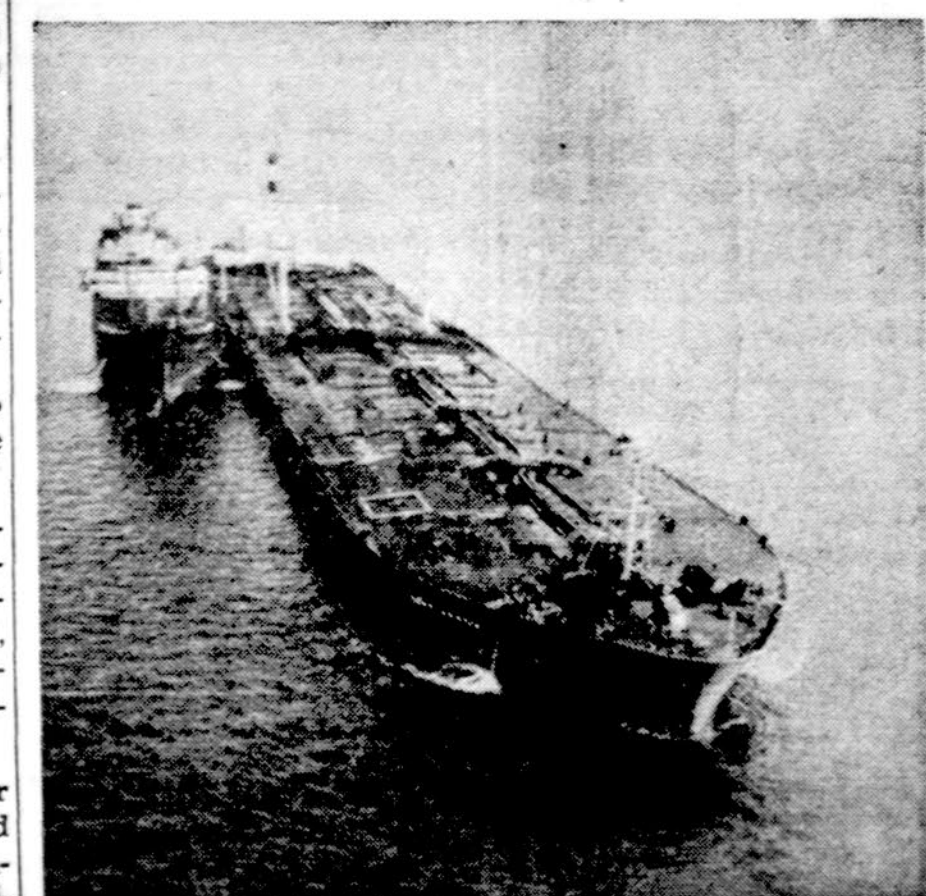
MASKVA. — Sovietai jau sušaudė Juri Sosnovskį, baldų pirkimo agentūros vedėją, už kyšus. Kaltinamas priėmęs 107,000 rublių kyšių iš šveicaro Walter Haefelin. Šveicaras rusų nuėmė 10-čiai metų.

WASHINGTONAS. — Arthur Burns, Federal Reserve Board pirmininkas, pranašauja, kad Amerikos ekonomija pradės atsigaivinti antram šių metų pusmety.

Vyriausybės parama traukiniams

WASHINGTONAS. — Prez. Fordas pasirašė įstatymą, kuriuo Amtrak, pusiau valstybinei keleivinių traukinių korporacijai iki 1977 metų pabaigos skiriamas 1.1 bil. dolerių. Už tuos pinigų bus padaryti reikalingi pagerinimai ir įsigytas inventoriai.

WASHINGTONAS. — Senato demokratų vadas Mike Mansfield žada kandidatuoti ir kitais metais. Jis taip pat pramato, kad kainų ir atlyginimų kontrolė turės būti įvesta.



Amerikietiškas supertankerių naftai vežioti

Tanzanija su teroristais nesiderės

DAR ES SALAAM. — Zairo partizanai, kurie laiko pagrobę du Amerikos studentus iš Stanford universiteto, Cal., ir vieną merginą olandę, o ketvirtą studentę yra paleidę, reikalauja iš Tanzanijos 460,000 dolerių vertės ginklų ir paleisti du teroristus. Tanzanijos vyriausybė atsisakė, jog niekada nesiderės su teroristais ir jų reikalavimų nesvarstys. Teroristai duoda du mėnesius laiko apsigalvoti. Iš Zaire respublikos jie dar daugiau reikalauja.

SKAUTYBĖS Klasika

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja sktn. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

MOTINOS DIENA KERNAVĖS TUNTE

Pavasario nuotaikos ir mintys taip tinka vienai iš gražiausių metų švenčių — Motinos dienai. Nors visi asmeniškai pareiškiamame savo meilę ir pagarbą savo mamytėms, tačiau bendras šios svarbios dienos išgyvenimas dar pagilina šventės prasmę ir dar stipriau sujungia šeimos ir organizacijos narius.

Kernavietės su savo mamytėmis ir močiutėmis nutarė pasidžiauti šia šventę, kas skautiškoje veikloje joms brangiausia: savo seseriška dvasia, sesių atsidavimais ir linkimais, širdingais pasirodymais.

Su dainomis šaukiančiomis į gyvybę Kernavės tunto draugovės — jas sutinka tūtininkė ps. fil. Ritonė Rudaitienė, tunto vadija, adjuntantė ps. fil. Danutė Bruškytė ir gausus būrys tėvelių ir svečių. Jų tarpe matome Seserijos vyriausios skautininkės pav. v.s. Ireną Kerelienę, Vid. Raj. varėivę s. fil. Danutę Eidukienę ir buvusią Kernavės tūtininkę s. Eleonorą Šalčiūnienę.

Pagarbiai susikaupusios stebime įnešamas vėliavas, sugiedame Lietuvos himną. Su pasididžiumu sekame skautininkų į žodį — tai mūsų sesės Jūratė Lingytė ir Asta Snarskienė, kurios šiandien pirmą kartą pasipuošia žalia kaklaraiščiu. Nepamirštos ir kitos sesės, kurios ilgus metus sielojasi tūto sesių gerovei: skautininkės pakelta ps. t.n. Danutė Korzonienė, i. vyr. skaut. s. Sofija Jelionienė ir s. Irena Kerelienė. Buvusioji tūtininkė s. E. Šalčiūnienė užrūša naujosios skautininkės kaklaraiščius, o dabartinė, ps. fil. Ritonė Rudaitienė sega taip tvirtai prie Kernavės prisitačiusiuosius diržus. Su šūkais, gėlėmis, dovanėlėmis ir skubiai nubraukta asara šveikiname naujas ir paaukštintas skautininkes.

Dėmesys krypta į pačias jaunasias: sesė Aušra Mulaitė duoda jaunosios skautės žodį. Svarbus šis pirmasis skautiškas pasidėjimas, nors ir drėbančių balselių išstartas. Jį širdyje kartoją kiekviena sueigos dalyvė. Draugininkė ps. J. Lingytė riša naujajai paukštytei kaklaraištį, tūtininkė primena gerojo darbelio prasmę, o mamytė roja Tė-

vynės ilgesio ir darbo jos gerovei mazgelį.

Ir štai jau metas pasidžiaugti tūto darbščiausiomis ir pareigingiausiomis sesėmis: vyr. sk. v. sl. Vilija Kerelytė apdovanojama Vėliavos žymeniu, vyr. sk. v. sl. Dalia Stelmokaitė, Raminta Jelionytė, Loreta Lingytė ir Aldona Slapšytė Tėvynės Dukros žymeniu. Buvusios tūtininkės s. Eleonorai Šalčiūnienei Vid. Rajono vadeivė s. fil. Eidukienė įteikia Lelijos ordina. Sesės Rūta Traškaitė, Violeta Burokaitė, Aldona Jakubauskaitė, Jovita Kerelytė ir Ina Končiūtė pakeliamos į pakiltininkes, sesė Vilija Rasutytė — į skiltininkes, sesės Dana Puodžiūnienė, Laura Daugvilaitė ir Irma Deveikienė — į vyr. skiltininkes, paukštytei Elytei Reklai tytei suteikiama teisė nešioti Lakštingalos ženklą. Pakeltas ir apdovanotas sesės kernavietės sutinka su šūkais, sveikinimais gėlimis ir dovanėlėmis, sesė Eleonorą Šalčiūnienę pagerbdamos ypatingai šiltu plojimu. Vyriausios Skautininkės pavaduotoja v.s. Irena Kerelienė nuosirdžiai realiu žodžiu sveikina apdovanotas ir pakeltas seses ir kiekvienai prisega po pavasario gėlių puokštelę.

Pasirodymai! Kiek sąmojaus, švelnaus sentimentų, dailiai išširdies tartų žodžių Mamytė, taip puikiai išreikštų sesės Gintos Remeikytės padėklamuotame eilėraštyje. Visos sveikiname savo mamytės ir močiutes — gal tas apkabimas su ramune rankoje dar daugiau pasako negu visi žodžiai?

Ypatinga staigmena tai naujausias "Kernavės Kuoro" numeris skirtas visoms kernavietėjų mamytėms — pilnas piešinėlių, eilėraščių ir rašinėlių Motinos dienos tema. Paminėtini ir bendra tūto veiklą liečiantys straipsniai. Tai puiki tūto dovana ne vien tik mamytėms, bet ir visiems jaunųjų kūrybos mėgėjams.

Dar ilgai prie Kernavės vyr. skautių parūpino vaišių stalo dailinomis saldumynais ir ta ramia ir skaidria nuotaika, kuri randama tik darnios, pasidalinančios, įvertinančios ir mylinčios šeimos šventėje!

R.B.



Nerijos tūto Ventės laivo udrūtės sueigoje. Pašnekesį praveda vadovės g. v. v. Rasa Jovarauskaitė ir g. v. Rūta Karaliūnaitė. Nuotr. P. Fabijono

GINTARIŲ IŽODIS

Švenčiant Motinos dieną, pavasaris sužydėjo margaspalviais žiedais. Tai buvo dviguba šventė — "Nerijos" tūto sesės pasi-puošė gintarių kaklaraiščiais. ty liai, tyliai šlamėjo gluosniai ir žvaigždės spindėjo ežero veidrodyje, klausėsi sustingę, kaip jaunos sesės, gamtos grožybų apstūptos, uždegė amžinosios ugnies liepsnelę savo širdyse, pasidėdamos ją saugoti, kad ji degtu, kol galėsime vėl įsijungti į tautos dainų lauvą.

IŽODJ DAVĖ V.V. R. JOVARAUSKAITĖ, VAL. R. KARALIŪNAITĖ, VAL. A. NAKUTYTĖ, R. STOLŽYTĖ, L. DAINYTĖ, V. JARASIŪTĖ, R. MACIAJUSKAITĖ, L. ANDRIJAUSKAITĖ. Sveikiname naujasias gintares, linkime joms gero vėjo skautiškame darbe.

Sesė Vėtra

POSEDŽIAVO RAMOVĖS VALDYBA

Šių metų gegužės 16 d. 7 v.v. buvo skautininkų-ųjų "Ramovės" naujai išrinktos valdybos posėdis. Susirinko v.s. V. Tallat



Kernavės tūto paukštytės, pasirodusios vėliavos nuleid. mui "Vėjo vingio" stovykloje. Sesių tvarkingumą tikrinanti vadovė padeda paukštytei susitvarkyti batukus. Nuotr. A. Grigaičio

MŪSŲ SKAUTYBĖ IR MES VADOVĖS-VADOVAI

(Pabaiga)

3. ištikimumas šeimai,
4. pozityvumas socialiniuose santykiuose,

5. švėtyjimas savo aplinkoje.
VI. Kokio lietuvių idealas?
Iš skautiškojo asmenybės ugdomo laukiama, kad asmuo, kaip lietuvis, būtų:

1. sąmoningas,
2. kalbas lietuviškai,
3. kūrybingas,
4. bendruomeniškas,
5. veiklus,
6. pareigingas,
7. ištikimas

Tai apytikris gero lietuvių sąvybių vaizdas, kuris išryškėja gyvenime.

VII. Kokio piliečio siekiame?

Piliečio, išaugančio iš gero skautavimo, būtų savybės:
1) prisitaikęs pilną pilietinę atsakomybę bei pareigas;
2) besireiškiantis savo pilietinėmis teisėmis.
3) nusimanąs lietuvių padėti pilietiškojo srityse;
4) žinąs lietuvių pilietinę būklę už geležinės uždangos;
5) vykdas pilietines pareigas Lietuvos ir lietuvių tautos laisvės reikalui.

VIII. Kokio skauto siekiama?

Skautiškojo ugdymo siekiama, kad asmuo, kaip skautas — skautė, būtų tokie, kurie —

1. suprantąs skautybės idealus;
2. užsidedąs skautybės idealų siekti;
3. gyvenąs pagal savo duotą įžodį ir vykda įstatus;
4. sugebąs palaipsniui išeiti skautiškojo lavinimo programas;
5. pajėgąs reikštis organizacinėje sistemoje;
6. asmeniškai įtampą į lietuvių skautybės junginius savo aplinkoje.

Vadovai — vadovės turi viską daryti, kad mūsų sesės ir broliai, kuriais rūpinamasi ir kurie mūsų organizacijos globojami, galėtų tinkamai augti, tobulintis ir laimingai žengti pirmyn.

IX. Kokie bruožai brėžiami vadovams — vadovėms.

Lietuvių skautybės siekiama, kad dabar ir ateityje, būtų ar išaugtų, asmuo kaip vadovas — vadovė, kurie sugebėtų išlaikyti lietuviškąją skautybę gyvą, sveiką iš tarnaujančią lietuvių tautai.

Todėl svarbu, kad išaugtų vadovų — vadovių, kurie

1. siektų tapti vis tobulėjančiais

Kelpšos bute, pasiskirstę pareigomis: pirm. v.s. Vaclovas Tallat — Kelpša, c. pirm. v.s. Ona Rozninkienė, iždinkinė s. Bronė Stravišienė, sekr. v.s. Grasilija Melnienė ir pareigūnų bei socialiniais reikalais v.s. Ona Siliūnienė. Aptarė ir numatė veikimui planus. Šiais metais "Ramovė" sueina 25 metai nuo įsikūrimo dienos. Sukaktis bus paminėta iškilminga sueiga, kuri turėtų būti spalio mėn. Tiksliai data bus paskelbta vėliau. Taip pat yra numatytos paskaitų temos kitoms sueigoms. O per vasarą stovyklausime ir poilsiausime.

D. M.

žmonėmis;
2. stengtųsi įgyti galimai daugiau skautiškojo prityrimo visose veiklos pasireiškimo srityse;
3. pastoviai rūpinęsi būti geri pavyzdžiai jaunesniems;

4. noriai dalintųsi savo žiniomis bei prityrimu su kitais;
5. sugebėtų vadovauti užsiėmimuose, iškylose bei stovyklose;

6. mėgtų gamtą ir mokėtų joje tinkamai manytis.
7. pastoviai gilintųsi į lietuviškuosius reikalus;

8. noriai, tvarkingai, drausmingai ir ištikimai dalyvautų lietuvių skautų — čių sąjūdžio veikloje;

9. nuolat lavintųsi;
10. budėtų!

E. Keli kiti reikalai:

A. Kiekvienas žaidimas turi savo taisykles. Žaisti tenka pagal tas taisykles.

Skautybė, kaip auklėjimas, yra lyg savotiškas žaidimas, apipintas tam tikrų dėsnių, jai būdingų taisyklių. Jas suprasti, jas pažinti tenka kiekvienam sėkmingam vadovui — vadovei.

Juo toliau į skautybės labirintus įsigilinti, tuo daugiau atrandi dėsnių, kurių ligi tol ne nenujautė. Tenka pažinti, suprasti ir jų laikytis.

B. Skautybė nėra masinio auklėjimo sistema. Kiekvienas narys, kiekvienas skautas skautė, atskirai svarbus. Todėl skiltys — būreliai, gerai vykdančios sistemą, atlieka didelį saviauklos darbą. Skiltių sistema savo esme yra pasisekimo raktas. Ten mokoma ir ten mokomasi. Ten vaikas tampa skautas, ten skautas tampa vadovu!

C. Niekas negali būti atsakingas už viską. Atsakomybė, kaip ir bendradarbiavimas, turi išsidėstyti. Dažnai tai įvyksta natūraliai. Vyresniųjų atsakomybė didesnė.

D. Atsakomybė pats sunkiausias reikalas. Vadovai — atsako už jų skautų — čių ateitį! Jie gali padėti, bet nevykusi! Jie pasiūlo, gali žiauriai pakenkti jaunuolių jaunuosius likimui.

E. Vadovai — vės atsako, kad jie siektų lietuviškosios skautybės auklėjimo uždavinį.

Jie atsako, kad tėvai patikėję jiems savo vaikus auklėti, matytų savo vaikų tobulėjimo pažangą ir sulauktų teigiamų rezultatų.

Jie atsako, kad savo tarpe su-tartų, visi liktų ištikimi tiems patams idealams ir sugebėtų, vieni kitus palaikydami, bendradarbiauti.

E. Labiausiai atsakoma už savo vaikų bei jaunuolių lietuviškumą. Tai istorinės reikšmės atsakomybė! Tai tautinio pašaukimo misija, gal niekad gyvenime nepasikartosianti ir nebusianti tokia reikšminga proga, kaip dabar, kaip šiandien!

Gerai išlaikyti lietuvišką sąmonę, bet dar geriau tą sąmonę reikšti gražia lietuvių kalba. Lietuvių kalba yra mūsų kasvalandinis reikalas tiek sueigoje, tiek stovyklose, o labiausiai kasdien gyvenime.

Lietuviškai nepaprastai gausūs. Kiek vaikų išmoka ne tik ang-

lų pagrindinės kalbos, bet šalia jos ir prancūzų, ispanų ir k. Kokia gėda (tai labai nepopuliariai sakyti, pirmiausia tėvams, o paskui ir skautų — skautėjų vadovams — vadovėms, kad jų vaikai bei jaunuoliai netenka garbės jausmo lietuviškai kalbėti.

Nežiūrint, kad kartais yra labai sunku ar net atrodo beviltiška, tačiau savo istorinio uždavinio turime įminti, tvirtai tikėdamiesi šviesios ateities.

Kiekvieno ir kiekvienos pavyzdys padaro stebuklus! (v. s. A. Saulaičio 1975.III.24 Clevelande vadovų — vadovių sueigoje pokalbio minčių santrauka).

LAISKAI DRAUGUI

REIKIA KALBOS KERTELĖS

Kaip ilgamečiui "Draugo" skaitytojui, leiskite pareikšti asmenišką pagėdavimą. Gal pati pagrindinė priežastis, paakstinusi užsisakyti Draugą, buvo noras palaikyti geresnius ryšius su tėvu kalba ir, skaitant "Draugą", jos neužmiršti. Meilę lietuvių kalbos, dainų, pasakų ir visos tautosakos įskiepio amžinos atminties motina. Lietuvių kalba išliko visą gyvenimą man mylima. Tikiosios šiuo atžvilgiu nesu vienas. Be abejo, yra ir kitų, kuriems lietuvių kalba yra brangi ir didžiai vertinama. Norėčiau pasiūlyti, kad rastumėte verta įvesti pastovią kalbos kertele bent šeštadieniniame "Draugo" priede, kur būtų pateikiama taisyklinga mūsų kalbos vartoseną, paaiškinama gramatika, sintaksė bei panašiniai visokeriopai kalbos klausimai. Kokį nekantrų laukimą mėnesio po mėnesio kadaise sukeldavo "Gimtoji Kalba"! Lin kečiau panašų gražios kalbos neužmiršimą troškuli uždegti ir palaikyti senųjų ateivių vaikų širdyse.

Su pagarba,
Stasys Vaičiaitis

KEMPĖ — GYVULYS

Daugelis žmonių pažįsta paprastąją, vadinamą "graikių kempę", kurią daug kas vartoja prausimuisi. Jos istorija gan įdomi. Ji yra išimta iš jūrų dugno. Kempė taip tvirtai laikosi jūrų dugne, kad norėdami ją išimti, turi nuplauti. Galima net ir tą vietą rasti, kur ji buvo įsitvirtinusi.

Kempė išėmus iš vandens, jos visos organizmo skylutės būna pripildytos kažkokių gleivių. Tai kas gi per gleivės toje kempėje? Čia ir prasideda įdomus dalykas. Pasirodo, kad kempė yra gyvulys, tik jos kūnas paprasčiau susidarys, negu tobulesnų gyvių. Gleivės, kurių randama jos skylutėse — jos kūnas, o ta dalis, kurioje buvo kempės kūnas ir kuria žmonės prausiasi, yra skeletas. Nors ji laikoma gyvuliu, bet įsitvirtinusi vienoje vietoje ir negali pereiti iš vienos vietos į kitą.

MŠK.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		26.00	16.00	10.50	5.50
Savaitinis		16.00	8.50	—	—

• Redakcija straipsnius tūso savo nuožniara. Nesunaudojti straipsnių nesąsago, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadienis nuo 8:30 iki 12:00.
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadienis nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. FR 5-3229

DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Palaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Ill. 599-0500
Pirmia ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUKŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: pirm., antr., ir ketvirt., 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso tel. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3045

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2253

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet.
antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2708 West 51st Street
TEL. GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.
Ofs. tel. 735-4477 Rez. GR 6-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nėrvų ir Emocijos Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Palaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telefon. FR 8-2220
DR. JANINA JAKSEVICIUS
JOKS A
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad. antrad., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

4/6 PO 7-6000 Rez. GA 3-7272
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 — LO 1-4605
Jei neatliepia 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIA
Ofisai: 2403 W. NORTH AVENUE
5214 N. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 48th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. TERESĖ KAZLAUSKAS
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
9755 W. 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 340 0387

Tel. ofiso ir buto OLYmpe 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienį
Šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

Tel. Elancee 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvius gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak., šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KEDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telefon. FR 7-1188
Rezid. telefon. 239-2919

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-6601
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidinės ligos
2434 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave., kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 3 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
Ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEŠKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet.
ir ketv. nuo 5-7 vakarą
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4416
Rezid. GR 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 8 iki 12 val. p. p. ir nuo 1 iki 5 val. v. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką ir moterų ligos
Ofisai: rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1228

Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą

Ofiso tel. HE 4-2123, Namų GI 8-9196
DR. V. TUMASOIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Tel. Ofiso PR 4-6444
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-4 val. popiet.
Treč. ir šeštad., pagal susitarimą

Ofiso tel. 767-3141; namų 698-6866
DR. PETRAS ZIŁONA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Palaski Road
Val.: pirm. antr., ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5 val. pagal susitarimą

BANDO UŽVALDYTI PASAULĮ

Senovės romėnų, valdžiusių beveik visą anų laikų pasaulį, patyrimas, išreikštas posakiu „suskaityk ir valdyk“, niekur, net pačioje Romos imperijoje, nebuvo taip gerai pritaikomas, kaip sovietinėje sistemoje.

Sovietų imperija turi labai daug vidaus gyvenimo problemų, tačiau didžiausia ir skaudžiausia yra tautybių klausimas arba, kaip jie patys vadina, „nacijų problema“. Sovietų žmonės, be abejoj, daug kenčia ir skundžiasi dėl išaugusios socialinės nelygybės ir neteisybės, dėl beataidariško komunistų klasės dominavimo, dėl religinės prieštarpų ir dvasinės nelaisvės, bet labiausiai jie kenčia dėl rusifikacijos ir rusų tautos jėgų dominavimo.

Tautų savitarpio santykiai visada buvo ir bus aktualūs. Kiekvienos tautos tikslas yra sukurti savo valstybę, tačiau ši svajonė sunkiai pasiekiamą, nes pasaulyje yra apie 2000 tautų ir tiktai apie 150 valstybių. Vadinasi, jeigu kiekvienai tautai būtų leista sukurti savo valstybę, jų skaičius turėtų padidėti bent dešimteriopai.

Tačiau ne visos tautos yra priariusios kurti savo valstybes. Šiuo tvirtinimu ypač įžiliai naudojasi sovietiniai rusai. Jie tvirtina, kad mažos tautos pamažu išstingdamos tautų tarpe, o skirtumai tarp didžiųjų valstybių pamažu išsilygins, kai didžiosios valstybės pačios ar prievartos būdu pasirinktą komunistinį gyvenimo būdą. Taigi netolimoje ateityje žmonija turės susilieti į vieną valstybę netgi su viena rusų kalba.

Tačiau gyvenimo tikrovė yra kitokia. XX amžius ypač pasižymi paastrėjusiu nacionalizmu, ir todėl tautybės, priešingai, kaip skelbia komunistai, toli gražu neatgyvena savo amžiaus. Nepriklausomybės siekia net tos tautos, iš kurių to nebuvo laukiama, pvz. bretonai, valai, mažiausios Afrikos tautelės. Kaip mes visi gerai žinome, po II pasaulinio karo nepriklausomybė gavo visą eilę tautų, kurių mums nei vardai nebuvo žinomi. Kapitulinio kolonializmo gadynė baigė savo dienas.

Tačiau į naują kolonializmo būklę pateko visa eilė kitų tautų, kurios virto sovietinių rusų kolonijomis. Komunistas jokių būdu nenori tautų laisvės ir geru būdu ne vienai tautai jos nedavė, iš karo metu užimtų kraštų nepasitraukė. Naujoji sistema visomis priemonėmis stengiasi kaip galima daugiau išnaudoti mažesnes tautas ir po to jas pasmaugti. Taip Sovietų Sąjunga pavergtų tautų nacionalinius jausmus laikinai iškelia tik sunkiomis savo gyvenimo valandomis, pvz. karo metu, kai imperijai grėsė mirtinas pavojus.

Idomu, kad sovietiniai rusai, patys spausdami jų pačių pavergtas tautas, kursto tautinių sąjūdžių visur kitur ir remia jienis šiaip jau neprimintais tautinės bei ideologinės grupės, pvz. airių katalikus sukleliu.

Ne tik tai mažas, bet ir didelės valstybės sovietiniai rusai stengiasi sunaikinti jas skaldydami. Po II pasaulinio karo visa Sovietų akcija buvo nukreipta į vieną tikslą — Vokietiją, įrodyti vokiečių tautai jos nusikaltimus.

Spaudos ir gyvenime

"TIESA" APIE KIAULIDŽIŲ STATYBĄ

Komunistinė Vilniaus "Tiesa" balandžio 24 d. laidoje išspausdino straipsnį "Trūksta sutelktų pastangų". Jame rašoma: "Naujasis kaulidžių kompleksas Kauno rajono Vandžiogalos tarybiname ūkyje pradėtas statyti pernai. Šešiuose sublokuotose tvartuose bus laikoma 4 tūkstančiai kaulidžių".

"Tačiau šiemet kovo mėnesį padėtis pablogėjo, vos neužlugdyta ketvirčio užduotis."

Gerangovas — Kauno kilnojamosios mechanizuotos kolonos vadovai — kaltina subrangovą — "Lietuvos žemės ūkio technikos" susivienijimo Kauno kilnojamosios mechanizuotos kolonos žmones, kurie kovo mėnesį galė-

ma, kalte prieš visą žmoniją. Žinoma, Vokietijai teko "atgailauti", nes nusikaltimų ji turėjo pakankamai, ir rusai tai išnaudojo. Vokietija buvo suskaldyta ir praktiškai padaryta nepavojinga. Pastaruoju metu Sovietų pasiekė net to, kad Vakarų ir Rytų Vokietijų vyriausybės pačios sutiko "pasitarnauti žmonijai" — padaryti savižudybės aktą, pripažindamos teisinį krašto padalinimą.

Kiek kitokiu būdu bolševikams pavyko sugriauti Britų, Prancūzų, Italų ir kitas kolonialines imperijas. Tiesa, rusai šių ir kitų didžiųjų valstybių pavergti neįstengė, tačiau jiems pavyko jas suskaldyti į smulkius nacionalinius vienetus.

Ir krašto viduje, sovietiniai rusai, turėdami beveik pusę viso krašto gyventojų ne rusų tautybės žmonių, stengiasi visomis išgalėmis palausti jų patriotizmą skaldymo, tautų kiršinimo būdu.

Lygiagrečiai pavergtos tautos apibūdinamos. Iš Sovietų pavergtų ne rusų teritorijų išgabenami gamtos turtai, kuriais turinama Rusija. Tuo pačiu metu mažinamas vietinių gyventojų skaičius jų gyvenamoje teritorijoje, išstremiant vietinius gyventojus ir į jų vietas atgabenant rusus. Rusai atvežami ir į naujai sukurta jmones, kurių kūrimas dažnai ekonomiskai nepagrįstas ir nereikalingas tos srities gerovei. Toliau seka dvasinis tautos žalojimas ir naikinimas. Praktika rodo, kad sovietiniai rusai visur stengiasi panaikinti kaimus, nes jie yra tautiskumo atspara. Į miestus ir jų fabrikus suvarytus gyventojus daug lengviau yra tautiškai maišyti, skaldyti. Naikinama žmonių religija, nes ji yra drauge ir tautinė žymė. Tas pats turi būti ir kalba, kuri vis labiau rusų kalbos išstumiamas. Tačiau oficialiai rusinimas nevadinamas rusinimu, o "sovietizacija". Rusų valdžia bijo viešai reikšti savo tautos nacionalizmą, nes tada visiems paaiškės, kad jis yra ne kas kitas, kaip tikrai rusiškasis imperializmas, kuris dabar maskuojamas komunizmu.

Sovietiniai rusai gerai žino, kad būtų labai nepopuliari, jei jų valdomieji žmonės patirtų, kad rusai spaudžia ir eđa kitatautius. Taigi jie, kurdami sovietinę administraciją, visada stengiasi taip ją sutvarkyti, kad pvz. ukrainietis spausėtų ukrainietį, lietuvis lietuvių, latvis latvių ir pan. Žinoma, esant įvairių dalykų trukumui, pavergtiesiems tarp savęs susipykti labai lengva. Rusai tuo naudojasi, dėdamiesi "taikintojais", gindami lietuvių nuo lietuvių, o iš tiesų dar labiau skaldydami.

Šiomis priemonėmis bolševikams pavyko suskaldyti mūsų tautą tėvynėje ir laisvajame pasaulyje. Jų agentai gerai žino, kad suskaldyta tauta nepavojinga — pagal mūsų minėtą romėnų praktiką — "skaldyk ir valdyk", nes ji nebeturi vidinės galios. Taigi ir tautinių grupių vidaus nesantaika, jų paralelės organizacijos bei rietenos stiprinamos ne mus, o bolševizmą, neša daugi. Po II pasaulinio karo visa Sovietų akcija buvo nukreipta į vieną tikslą — Vokietiją, įrodyti vokiečių tautai jos nusikaltimus.

b. kv.



Iš Washingtono ir Romos lietuvių koplyčių statymo užbaigtųjų ir aukotojų pagerbimo iškilnių Jaunimo centre Chicagoje sekmadienį, gegužės 25 d. Priekyje matyti aukotojų sąrašai. Nuotr. A. Gulbinsko

Š. AIRIJOS KONVENCIJA

Paskutinės viltys virsta dulkėmis

A. J. STANIUS

Britanijos vyriausybė, pati grimsdama ekonominės krizės verpetuose, sykiu traukia į nelaimių gelmes ir Š. Airiją. To mažo krašto ateitis vis labiau ir labiau tamsėja. Jau yra aišku, kad Londono vyriausybės išmintis, kaip sutvarkyti Š. Airiją, yra išrandyta iki dugno ir belieka pasakyti Š. Airijos politikams: dabar žinokitės, nes tai jūsų reikalas!

Per paskutinius dvejus metus buvo šešetas visuotinių balsavimų, tiriant gyventojų nuomonę, organizuojant valdymo organus. Viskas tuščiai. Paskutiniai visuotiniai rinkimai buvo gegužės pradžioje į vadinamąją konvenciją, kurios tikslas yra surasti būdus ir priemones, kaip Š. Airiją turi tvarkyti.

Tai nėra naujas klausimas. Jau septyneri metai tų būdų ir priemonių ieškoma. Londonas, Dublinas ir Š. Airijos partijų vadai apkurtino Š. Airijos gyventojus, nuolat kalbėdami, kad re-

jo daugiau nudirbti. Pastarieji pateikia pretenzijas genrangovui: mažas darbų frontas. Tačiau tuščiai ginčais reikalų nepataisysi. Reikia viską spręsti dalykiškai.

O spręstinų problemų yra nemaža ir rimtu. Štai pagal projektą katilinėje planavo pastatyti garo katilus "Energijs-6". Šiuo metu jų gamyba nutraukta. Reikia sumontuoti skystu kuru kurenamus "Minskas-2". Tenka skubiai keisti katilinės vidaus projektą.

Dėl tiekimo nesklendimų stokojo metalinių gerdelių, stiklo audinio, šiferio, armatūros... Dėl to nukentėjo darbų eiliškumas, žmonės siuntinėjami iš vieno statybos galo į kitą be reikalo nervinasi. Vargu ar toks darbo organizavimas gali duoti teigiamus rezultatus.

Užskavai nepatenkinti jau

konvencija jau mirus. Naujasis Londono vyriausybės "išradimas" — Konvencijos taryba jau iš anksto yra pasmerkta žūti. Ji neturi nė mažiausio pagrindo egzistuoti ir ką nors teigiamo krašto reikalų išsprendimui pasiūlyti. Priežastis yra, kad balsuotojai į tą tarybą, kaip amerikiečių spaudoje įprasta išsireikšti, išrinko "vanagus", o ne "balandžius". Protestantai lojalistai iš 78 vietų laimėjo 46. Taigi turi 14 balsų daugumą. Lojalistų tikslas

yra grąžinti Š. Airijai tokia valdymosi santvarką, kokia buvo prieš 7 metus, tai yra į ministrų kabinetą nepriimti nė vieno kataliko, siaurinti katalikų teises ir nepalaikyti jokių santykių su Airijos respublika. Tokiu būdu rinkimų rezultatai tapo dideliu nusivylimu visiems Š. Airijos žmonėms, katalikams ir protestantams, kurie nori taikos ir ramybės.

Nors pirmasis konvencijos posėdis praėjo gana ramiai, išrenkant komisijas, kad paruoštų tolimesnio darbo planus, bet visi išrinktieji atstovai jaučia, kad buvo paskutinis posėdis.

Nepramušama siena. Londono ir Dublino vyriausybės bei Š. Airijos katalikų atstovai sutartinai reikalauja, kad lojalistai protestantai turi proporcingai gyventojų skaičiumi dalytis krašto valdymu. Be to, Airijos respublikos vyriausybė nori turėti su Š. Airijos vyriausybe reguliarius pasitarimus visais politiniais klausimais. Lojalistai šituos reikalavimus griežtai atmeta. Katalikai irgi tvirtai atsisako su protestantais tartis bet kuriais valdymo klausimais, kol tos sąlygos nebus priimtos. Tai ir yra siena, kurios negali pramušti nei vieni, nei kiti. Tuo pačiu negali būti ir jokio bendro susitarimo dėl Š. Airijos naujos vyriausybės sudarymo.

Kokia Š. Airijos ateitis? Jei lojalistai, turėdami konvencijoje 14 balsų daugumą, bandys vieni sušlyti sudaryti vyriausybę katalikų atstovų, airiai kovotojai žada atnaujinti teroro veiksmus ne tik pačioje Š. Airijoje, bet ir D. Britanijoje. Antra, su tokiu lojalistų nutarimu nesutiks nei Londonas, nei Dublinas.

Nuosaikešnieji Š. Airijos politikai užsimeina, kad protestantai ir katalikai turi atsiskirti. Iš dabartinių šešių rajonų keturi

yra gražinti Š. Airijai tokia valdymosi santvarką, kokia buvo prieš 7 metus, tai yra į ministrų kabinetą nepriimti nė vieno kataliko, siaurinti katalikų teises ir nepalaikyti jokių santykių su Airijos respublika. Tokiu būdu rinkimų rezultatai tapo dideliu nusivylimu visiems Š. Airijos žmonėms, katalikams ir protestantams, kurie nori taikos ir ramybės.

Nors pirmasis konvencijos posėdis praėjo gana ramiai, išrenkant komisijas, kad paruoštų tolimesnio darbo planus, bet visi išrinktieji atstovai jaučia, kad buvo paskutinis posėdis.

Nepramušama siena

Londono ir Dublino vyriausybės bei Š. Airijos katalikų atstovai sutartinai reikalauja, kad lojalistai protestantai turi proporcingai gyventojų skaičiumi dalytis krašto valdymu. Be to, Airijos respublikos vyriausybė nori turėti su Š. Airijos vyriausybe reguliarius pasitarimus visais politiniais klausimais. Lojalistai šituos reikalavimus griežtai atmeta. Katalikai irgi tvirtai atsisako su protestantais tartis bet kuriais valdymo klausimais, kol tos sąlygos nebus priimtos. Tai ir yra siena, kurios negali pramušti nei vieni, nei kiti. Tuo pačiu negali būti ir jokio bendro susitarimo dėl Š. Airijos naujos vyriausybės sudarymo.

Kokia Š. Airijos ateitis? Jei lojalistai, turėdami konvencijoje 14 balsų daugumą, bandys vieni sušlyti sudaryti vyriausybę katalikų atstovų, airiai kovotojai žada atnaujinti teroro veiksmus ne tik pačioje Š. Airijoje, bet ir D. Britanijoje. Antra, su tokiu lojalistų nutarimu nesutiks nei Londonas, nei Dublinas.

Nuosaikešnieji Š. Airijos politikai užsimeina, kad protestantai ir katalikai turi atsiskirti. Iš dabartinių šešių rajonų keturi

EXODĄ FLORIDON STEBINT

AL. GIMANTAS

Sekantieji lietuviškosios veiklos aprašymus mūsų spaudoje, beveik su nuostaba pastebi gyvą, plačią ir šakotą bendrąją veiklą Floridoje. Korespondencinės žinios ar net ir reportažai sako, kad floridiečių lietuvių veikla vis plečiasi, apima daugiau atskirų vietovių. Tai, aišku, liūdina, kad besikeliančių Floridon tautiečių skaičius vis ir vis gausėja. Tuo pačiu didėja ir bendrasis lietuvių svoris ir įtaka, tiek valstijos sostinėje, tiek ir atskirose kolonijose. Ne visai tiesa, kad Florida vien tik pensinininkų išsvajotas rojus ("Šiluma kaulų nelaužo"). Floridon persikelia ir jaunesnio ar vyr. amžiaus šeimos. Tai matom

tektų protestantams ir du rajonai katalikams. Tačiau yra aišku, kad padalinus Š. Airiją, nė viena dalis negalėtų gyvuoti be didelės Britanijos ekonominės paramos. Londono vyriausybė ne tik nežada jokios naujos paramos, bet graso ir dabartinę paramą nutraukti. Be to, ir airiai katalikai su tokiu padalinimu niekuomet nesutiks.

Kalbama ir apie kitas išėitis. Š. Airijos protestantai gali paskebtį Š. Airiją nepriklausoma valstybe. Tokios nepriklausomybės vaisiai aiškūs: civilinis karas. Šituo atveju britų kariuomenės neturėtų jokios reikšmės, nes atsidurtų tarp dviejų kovojančių frontų. Londonas ir Dublinas į tokį karą nesikištų, jį pasmerktų ir, gal būt, protestantai laimėtų. Tada būtų masinis airių katalikų bėgimas į laisvąją Airiją, iš kur airių kovotojai organizuotų amžinai nesibaigiantį karą.

Britų reakcija

Britų viešojo nuomonė vis labiau ir labiau reikalauja, kad kartą su Š. Airija reikėtų baigti ir atsukti iš ten britų karių. Keliuose universitetuose studentai ruošia atsisaukimus, juos atspausdina ir dalina kariams, kad šie atsisakytų vykti į Š. Airiją karinei tarnybai. Nors įstatymai tokius kurstytojus baudžia kalėjimu, tačiau, je studenčių sąjūdis pasireikštų platesniu mastu, britų vyriausybė turi tokią pasipriešinimą imti dėmesin. Yra ir parlamentarų, kurie tokius pat nuomones.

Nors jau 25 savaitės, kai airių teroristai yra oficialiai paskebtę taikos paliaubas, bet vis tiek kas antrą dieną nužudomas katalikas ar protestantas. Gana griežtai laikomasi dėsnio "dantis už dantį". Britai labiau aiškiai bijo, kad teroro veiksmams nepradėtų vėl kartotis pačioje Britanijoje, kurios miestuose visuomet yra daugiau žmonių aukų.

nuotraukose spaudoj, kai yra prieauglio tautinių šokių grupių ar jaunimo organizacijų branduoliui sudaryti.

Atrodo, kad vyksta procesas, šiek tiek panašus į prof. K. Pakšto išsvajotą atsarginės Lietuvos sudarymą. Žinoma, tai labai toli nuo tikros ekonominės, kultūrinės ir politinės autonomijos turėjimo, bet lietuvių kūrimasis beveik kompaktine mase jau yra rimtas žingsnis priekin.

Jau dabar gyvenama ten taip, kad nėra jokių sunkumų tautiečių organizaciniam apjungimui. Keliai geri, susisiekimas patogus, tad ir keliais dešimt mylių atstumas nesudaro kliūčių veiklai, minėjimams, susirinkimams ar socialinei veiklai plėsti. Floridon lietuvių jau pajėgia išgauti reikiamas proklamcijas, rezolucijas sostinėje ir gyvenamos aplinkos vietovėse. Atseit, su jų balsu skaitomasi, į pagel-davimus kreipiamas pozityvus sprendimas.

Floridos lietuvių balsas nėra vien tik pensinininkų, vyr. amžiaus piliečių balsas. Vis daugiau ten sutiksime verslininkų, įvairių tarnautojų, laisvų profesijų asmenų. Nekilnojamo turto pirkimas - pardavimas, apartamentų, namų, butų nuomavimas nuolatiniams gyventojams ar turistams, krautuvijų verslas, skystojo kuro stočių operavimas, vienas kitas advokatas, gydytojas, žodžiu, skerspūvis įvairius ir spalvingas.

Pasiekiamas bendriesiems reikalams vietinės radijo ir televizijos stotys. Pajėgiama įsibrauti ir vietos kultūrinė, mėnininė veikla, patiems ruošiant parodas ar jose dalyvaujant. Lietuviški kūrinių, solistai jau ne kartą yra pasiekę ir simfoninių orkestrų koncertų estradas. Žodžiu, visa toji iniciatyva tegali būti tik sveikinama ir tereikia džiaugtis, kad vis didesnis savųjų skaičius randa Floridoje ne vien tik poilsį, ramią aplinką, bet pamiršta savų įsipareigojimų tautai ir bendriesiems interesus.

Sveikintinas ir pilnai remtinas kurti kurių tautiečių sumanymas kurti Floridoje lietuvišką kaimą — sodybas. Tai būtų svarbus faktorius dar daugiau plėsti lietuvišką įtaką, padedant vieni kitiems, patys sau, kartu stiprinant lietuviškąjį potencialą valstijoje, kurios gyventojų skaičius vis auga. Miela, kad ir kanadiečių lietuvių gretos kasmet ten gausėja ir jų bendrasis įnašas lietuviškon veiklon yra jaučiamas ir ryškus. Atrodo, jau pats laikas pradėti galvoti ir apie bent vienos katalikiškos ir ev. liuteronų parapijos steigimą. Kas sektų po to? Bent biuletenis, jei dar ne laikraštis.

Sovietinė tikrovė Vilniuje

VILNIEČIO DIENORAŠTIS

SALOMAS JOSMANAS

— Štai, koks mano gyvenimas. Augino mane tėvai, norėjo, kad mokytų būčiau. Neišėjo iš manęs profesorius. Visą gyvenimą šiuoklėse prasikapsčiau, dabar tas dėžes kraunu. Ir Valka ne bloga je boba, tik kalė. Jeigu būtų su garbe, aš ją mylėčiau. Nors ji ir rusė — mylėčiau. Juk ji mokytą, kitais metais baigs technikumą. Ir sūnų turėsiu — patenkintas nusišypsos jis. — Iš jo būtinai profesorius padarysiu. O gal ir neišeis iš jo profesorius. Taps jis, kaip jojo tėvas, krovėju. O, Viešpatie!

Algis tyliai nusivalo ašaras. Jo sentimentalumas būtų suprantamas, jeigu jis būtų girtas. Bet užneša tai jam staiga, ir tada jis panašus į prasikaltusį vaiką. Verkia, inkščia ir daužo plaktuku dėžes.

Leonas tyli, bet kartais ir jam atsibosta Algio žirzenimas. Tada jis pasigriebia plaktuką ir, trenkęs rankena į stalą, rėkia:

— Baigsi, galų gale, dejuoti grynakraujės lietuviškos giminės išsigimėli. Atsibodai! Supranti? Atsibodai tu mums su savo griekais, eik bažnyčion išpažinties ir mums nervų negadink.

Algis toliau kūkčioja, bet daugiau dėl vaizdo. Po minutės, visai jo sentimentalumas dingsta, ir jis rėkia:

— Ką, šunie, į komjaunimą įstojai, tai iškart kitaip užgiedojai? Draugo išklausti nebega! — Štai jis, tavo draugas, — rodo Leonas į Lenino portretą. — Tegų jis tavęs ir klausio, o aš nenoriu. Jis tavo kūmas, nes jo valdžia pripiršo tau Valką. — juokiasi Leonas.

Algis nusloko nuo dėžės ir, priėjęs prie portreto tris kart nusišypovė. Leonas nieko netaręs, paėmė skudurą ir ėmė valyti stiklą.

Greitai šventės, 95-osios Lenino gimimo metinės. Ši data ir suteikia mums daugiausia rūpesčių. Kaip sako Leonas, Lenino dienos veikla jo nervus labiau, negu Algio žirzenimas.

As jį suprantu. Juk Leonas brigadininkas, ir todėl atsakingas. Iljičiaus dienos sutikimas krinta ant jo pečių.

Pirmiausia, direktorius įpareigojo mūsų brigadą priimti socialistinius įsipareigojimus. Leonas užrašė ant popieriaus lapo:

SANDELIO KROVEJO BRIGADOS SOCIALISTINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

Bet kad toliau jam sunkiai einasi. Socialistiniai įsipareigojimai turi būti ne tik gražiai parašyti, bet juose turi būti ir kokia nors mintis. Mintis, tiesa, gali būti bet kokia, bet žodžiai turi būti parašyti gražūs. Ir, pagal galimybes, atspindėti Lenino jubiliejų. Leonas apgailestaudamas sako:

— Iš kur gausiu Lenino galvą? Gaila, kad seną portretą išmečiau. Galima buvo galvą išpauti ir pripilti.

Algis jam patarė:

— Nuiek pas direktorių ir paprašyk dar vieno portreto, o mes tuo tarpu sugalvosime ir užrašysime tekstą.

Leonas nejo pas direktorių. Kol jo nebuvo, aš sugalvojau keletą soc. įsipareigojimų punktų, o Algis juos užrašė. Mano kūrinyje atitinka visus socialistinius reikalavimus. Neatitinka jis tik sąžinės reikalavimą, todėl, kad visa, kas parašyta soc. įsipareigojimuose, yra tiesioginė kopija iš Lenino žodžių.

1. Viršty gamybos užduotį 10 procentų.

2. Sistematingai viršyti politinių ir mokslinių žinių lygį.

3. Metinę užduotį įvykdyti iki gruodžio 15.

4. Palaikyti darbo discipliną ir tvarką sandėlyje.

5. Kovoti už garbingą komunistinio darbo brigados vardą.

Perskaitęs mano kūrinių, Leonas liko patenkintas.

— Dabar tik Leniną pripilinsiu, ir bus galima pakabinti.

— O kaip bus su parašais? — aš paklausiau.

— Tiesa, dar parašai, — susimėtė Algis. — Bet tai jau smulkmena. Aš pasirašysiu, po to nunešiu direktoriui ir proforgui. Tik pirmiausia Leniną pripilinsiu.

Leonas paėmė žirkles ir, iškirpęs Lenino galvą, pamatavo ar ji tilps popieriaus lape, šalia soc. įsipareigojimų. Galva netilpo. Tada Leonas nukirpo kepurę ir kiek užgriebė ausis.

(Paga daupian)



Lietuvių namuose Clevelande buvo iškilmingai atidarytas Lituanistikos instituto V-sis suvažiavimas. Čia matome suvažiavimo rengėjus atidarymo metu. Iš k.: K. Ziedonis, kun. G. Kijauskas, Milda Lenkauskienė, dr. J. Puzinas, LI pirm. dr. J. Gimbutas ir prof. R. Šilbajoris.

Nuotr. A. Gulbinsko

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

KETURIŲ DAILININKŲ PARODA

Penktadienį Čiurlionio galerijoje atidaryta dailininkų D. Alekniūnės, M. Ambrozaitienės, V. Balukienės ir A. Sutkuvienės tapybos paroda. Visos dailininkės yra gydytojų žmonos ir jų paroda suruošta ryšium su X Pasaulio ir Amerikos lietuvių gydytojų suvažiavimu.

Parodą atidarė Alina Lipskienė, Illinois Liet. gyd. dr-jos pagelbinio moterų vieneto stipendijų fondo, kuris suruošė parodą, pirmininkė. Naujai išrinktoji Illinois Liet. gydytojų dr-jos pirmininkė dantų gydytoja Alicija Ruibienė savo kalboje pasireiškė, kad, kai gydytojai rūpinasi kūno sveikata, grupė jų žmonių stengiasi nešti dvasios peną meno pavaldai. Pasidžiaugė, kad šios dailininkės yra kūrybingos. Taipgi pasigėrėjo, kad gydytojų suvažiavimas pradėdamas šiuo kultūrinio veiksmu.

Parodoje išstatyti 43 paveikslai: ofortas, akrilika, akvarelė, emalis. Temos — tautinių motyvų raštai, daug abstraktų, simbolikos.

Paroda tęsis iki birž. 1 dienos. Atidarymas kasdien nuo 7 iki 9 v. v. šeštadienį ir sekmadienį nuo 11 v. r. iki 9 v. v. Atidaryme dalyvavo apie 200 žmonių. J. Daug.

VYSK. VALANČIAUS PRISIMINIMAS VAKARONĖJE

Vysk. Valančiaus 100 m. mirties sukakties minėjimas buvo suruoštas penktadienį Jaunimo centre. Minėjimą atidarė kun. A. Kezys, pakviesdamas rašytoją K. Bradūną paskaitai.

K. Bradūnas priminė, kad Valančius gimė vasario 16 d. (1801) ir didžiausią pabaudą — 1000 rubl. sumokėjo taip pat vasario 16 d. Valančius gimė tik keleriems metams praslinkus nuo paskutinio Lietuvos pa dalinimo. Be jo nežinia, kur būtų pasukusi mūsų tautos istorija. Jis Vilniuje studijavo, kai ten buvo Daukantas, Mickevičius, 1828 m. baigė Vilniaus seminariją teologijos magistro laipsniu. Gudijoj kapelionavo Mozyriaus mokykloje. Guduose praleido 1831 m. sukilimą, ten būdamas nušaliau ir rusų rankas nepakliuvu.

1834 m. paskirtas Kražių gimnazijos kapelionu ir bibliotekos vedėju. Iš gausios bibliotekos surinko svarbią istorinę medžiagą savo "Žemaičių Vyskupystei". Paskirtas profesoriatui Vilniaus dvasinėj akademijoj gavo doktoratą. Su akademija perkeltas į Petrapilį, kur jis, būdamas geras diplomatas, suėjo į ryšį su aukštais valdininkais, taip pat suartėjo su Daukantu. Gal tai pažintis paskatino jį "Žemaičių vyskupystę" parašyti lietuviškai, kai tada ta kalba buvo kaimiečių. Lenkai tą veiklą išsivertė ir išleido Varšuvoje. Po trejetos metų Valančius iš

Petrapilio paskirtas Varnių seminarijos rektorium. Ją pertvarė profesoriais pakviesdamas jaunus, gabius, veiklius kunigus. Didelės diplomatinės derybos vyko tarp Vatikano ir caro, kol 1950 m. Valančius buvo paskirtas Žemaičių vyskupu. Nuo Vytauto laikų nebuvo vyskupo ne bajoro ar ne kunigaikščio. Bet kunigaikštis Giedraitis ir muzikas Valančius buvo du didžiausi Lietuvos vyskupai.

Pagrindinis Valančiaus veiklas Žemaičių vyskupystė, kurį a. a. prof. Ivinskis laiko tikru moksliniu veikalu. Valančius daug važinėjo po vyskupiją. Kiekvienos parapijos kleboną įpareigojo kurti mokyklą, kur turėjo mokyti ir lietuviškai. Tuo padarė lietuviams labiausiai reikalingais iš visos Rusijos imperijos. Jei Valančiaus laikais buvo pusė milijono žmonių, kurių amžius leido gerti, tai apie keturi penktadaliai įsirašė į blaivybę. 1858 m. Kauno gubernijoje buvo išvaryta apie milijonas kibirų degtinės, o po poros metų — tik 120,000 kibirų. Parapijose buvo steigiamos bibliotekos. Nežiūrint rusų draudimo, Valančiaus laikais pastatyta 45 naujos bažnyčios. Vysk. Valančius su L. Ivinskiu jau buvo sugalvoję leisti lietuvišką laikraštį "Aitvarą", bet rusai nedavė leidimo.

Rašyti Valančius pradėjo sulaukęs beveik 50 m., o savo beletristinius veikalus ėmė rašyti jau būdamas vyresnis. Knygos buvo reikalingos pramokusiems skaityti liaudies žmoniems. Jei Valančius nebūtų pramokęs liaudies skaityti, nebūtų turėjęs tos reikšmės ne "Aušra". Valančiaus laikais knygos buvo

leidžiamos 40,000 tiražu ir išleidavo kelios laidos.

Valančius pramatė, kad 1863 m. sukilimas negali pasisekti. Jis mokėjo diplomatiškai išsilaikyti ir išgelbėjo šimtus nubaustų kunigų. Bet rusai jį privertė atsikelti į Kauną, kur buvo šnipų apstatytas, suvaržytas. Tais laikais šalia Valančiaus buvo Seinų vyskupas Liubenskis, lenkas patriotas, palaikęs ryšį su Valančium, bet ne toks diplomatas. Rusai jį areštavo ir vežamą į Sibirą nunuodijo.

Valančius suorganizavo knygnešių tinklą. Yra užmokėjęs 25,000 rublių draudžiamoms knygoms spausdinti. Valančius — vienas pirmųjų mūsų tautosakos rinkėjų.

K. Bradūnas sugebėjo labai vaizdžiai apibūdinti Valančiaus asmenį ir nuopelnus. Paskaita buvo pajavirinta ištraukomis iš jo raštų, kuriuos paskaitė aktorė N. Martinaitytė.

Po įdomios paskaitos susirinkusieji apžiūrėjo Br. Kvickio suorganizuotą parodą. Čia buvo vysk. Valančiaus knygos, leidiniai, apie Valančių, nuotraukos iš Valančiaus gyvenimo, kai kurių raštų ištraukos ir mintys, Valančius ir 1863 m. sukilimas, tų laikų dokumentų fotostatinių kopijos. Iš viso — apie porą šimtų eksponatų. J. Daugl.

535 TORTAI

Sears Roebuck & Co. siunčia į Washingtoną D. C. kiekvienam kongresmanui tortą jo ar jos gimimo dienai. Viso per metus išeina 535 tortai.

Chicago "Sun - Times"



Sol. Angelė Kiaušaitė, Ona Zubavičienė ir Liudas Stukas dainuoja komp. Juozo Stankūno kūrinių "Pralinksmėję", Elizabeth, N. J., Šv. Petro ir Povilo par. koncerte gegužės 10 d.

Nuotr. R. Kisieliūnas

A. + A. JUOZUI SALUČKAI mirus,

gilaus liūdesio valandoje žmoną MARIJĄ, sūnų VYTAUTĄ-VILIŲ su šeima ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Ona, Stasys ir Raimundas
Mikašauskai

ŠAULIŲ SAJUNGOS STOVYKLA KANADOJE

Lietuvių šaulių sąjungos tremtyje kultūrinė stovykla su įvairia programa įvyksta šiais metais pirmą kartą Kanadoje. Sąjungos kultūros vadovo Alf. Mikulskio pavesta paruošiamuosius darbus atlieka VI. Putvio šaulių kuopos valdyba Toronte su kuopos pirm. St. Jakubaičiu, kuris bus stovyklos vadovas. Šiuo metu ruošiamas stovyklos programa ir sudaromas stovyklos personalo sąstatas.

Stovykla ruošinama gražioje dviejų pranciškonų stovyklavietėje Naujoje Wasagoje. Stovyklavietė yra labai gerai įrengta ir gali talpinti iki 150 stovyklautojų: turi didžiulę salę, patalpas poilsui, tris cementuotas aikštes sportui ir randasi 25 akry plote, apaugusiame medžiais ir nuosaliai nuo viso judėjimo be triukšmo, bet tik kelios minutės nuo gražaus Georgian Bay paplūdimio. Šauliai ir šaulės iš didžiosios Amerikos ir plačios Kanados maloniai yra kviečiami stovykloje dalyvauti ir galima drąsiai tvirtinti, kad atvykusieji tikrai nesigailės ilgus kelionės, oras tikrą šaulišką nuotaiką, šviežią ir sveiką orą, ramų poilsį, ypač maistą lietuviškai pagamintą š. St. Petkevičienės ir jos taiklinskių ir įvairią programą: paskaitas, šaulišką lau-

žą, banketą, meninius pasirodymus, šokius, šaudymo varžybas ir kita. Stovykloje dalyvauti galės ir šaulių bičiuliai, draugai. Smulkesnė stovyklos programa ir su nurodymais, kaip jona atvykti, bus paskelbta vėliau. Stovykla prasidės liepos 3 d., ketvirtadienį, ir baigsis liepos 6 d., sekmadienį, po pietų.

Atvykimas mašinomis į minėtą stovyklą yra labai patogus, nes visą laiką važiuojama kelių šaulių linijų greitkeliais, tik paskutinius 25 mylias geru dviejų linijų plentu. Tad iki pasimatymo saulėje Naujoje Wasagoje. S. D.

LEGUANAI — INDENŲ SKANUMYNAS

Tiek leguanų kiaušinius, tiek mėsa indėnai laiko skanumynu, todėl nuolat juos medžioja. Leguanų ieško paupių medžiuose, kur jie gaudo vabzdžius, skabo jaunus lapelius ir snaudžia ant šakų saulutėje. Pajutę pavojų, krinta į vandenį, ir tiek.

Jei leguanas guli taip, kad galima pataikyti harpūnu, tada viskas greit baigiasi. Bet jei leguano nusiūgti harpūnu neįmanoma, medžiotojas be triukš-

draugas, trečiadienis, 1975 m. gegužės mėn. 28 d.

5

mo lipa į medį ir staiga trenkia už uodegos leguaną, kuris raitolazda per šaką, ant kurio snaudžia gyvūnas. Leguanas it patrankos sviedinys šauna žemyn ir plumptelį į vandenį. Bet tuo metu, kai jis krito, kitas medžiotojas šoka į vandenį ir pasineria toj vietoje, kur žvėrelis plumptelėjo. Medžiotojas greit išnyra, abiem rankom įsitvėręs

— Kai Dievas pamastė apie motiną, J's turėjo susijokti didžiai patenkintas, ir skubiai tai įreminė — taip brangų, taip gili, taip dievišką, taip pilną sielos, jėgos ir grožio, tą nuostabų paveikslą.

H. W. Beecher

A. + A.

ALEXANDER KRENČIUS

Gyveno 1421 South 48th Court, Cicero, Illinois.
Mirė geg. 25 d., 1975 m., 10:30 val. vakare, sulaukęs 90 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Tauragės apskr., Kaltininių parap., Rusų vienkiamy. Amerikoje išgyveno 70 metų. Pasiliko dideliame nuliūdime brolis Casimir, brolio ir sesers vaikai su šeimomis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Šv. Vardo draugijai.

Kūnas pašarvotas Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gegužės 29 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Brolis ir kiti giminės.

Laidot. direkt. Donald A. Petkus — Tel. 863-2108.

Laidotuvių direktoriai

MAŽEIK & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYŠ MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME — TĖVAS IR SŪNUS —

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŲ

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6877

2124 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1003

Mylimi: Motinai mirus, sūnui
VYTAUTUI KRIKŠČIUKUI ir jo šeimai
reiškiame širdingiausią užuojautą.

Cicero Ateitininkų Tėvų Komitetas

A. + A. JUOZUI SALUČKAI Rockforde mirus,
gilaus liūdesio valandoje p. MARIJAI SALUČKIENEI,
sūnams VYTAUTUI ir KESTUČIUI bei jų šeimoms
reiškiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

Malvina Viederienė
Alfredas, Jonas ir Rimas Viederiai
ir jų šeimos

Perskaite "Drauga". duokite jį kitiems.

APLINK MUS

× Amerikos liet. tautinės s-gos seimas, suaukštus gegužės 24-25 d. Clevelande, praėjo sėkmingai. Iš įvairių JAV vietų sutraukė apie 100 atstovų. Paminėta sąjungos 25 m. sukaktis. Išrinkta dvejų metų terminui nauja centro valdyba, kurią dabar sudaro: Emilija Čekienė (pirm.), Stella Abraitienė ir Jurgis Sirusas (vicepirm.), Juozas Bagdonas (sekr.), Petras Mačiulaitis (izd.). Iš Chicago į seimą buvo nusiųs 20 dalyvių.

× Prelato Mykolo Krupavičiaus paminklo šventinimas su misiomis prie jo kapo bus 30 gegužės 10:30 v. Jas laikys vysk. V. Brizgys ir pamokslą pasakys prel. Jonas Balkūnas.

× Filatelistų d-jos "Lietuvos" susirinkimas įvyks birželio 1 d. Jaunimo centre 104 kambaryje 1:30 val. p. p. Susirinkime architektas Jonas Mulokas skaitys paskaitą apie Lietuvos istorijos žymes Lietuvos, Europos ir Amerikos architektūroje. Kviečiami nariai ir kiti šia tema besidomintieji susirinkime ir paskaitoje dalyvauti. Nariams atskiri pranešimai nebus siuntinėjami.

× PLB valdyba jaunimo kongresui lėšų telkimo vajų pratęsė ir prašo visus vajaus darbuotojus telkti lėšas per ištisą birželio mėnesį. Taip pat LB apylinkės prašo siekti, kad nustatytos kvotos būtų išpildytos.

× "Draugas" išeis ketvirtadienį ir penktadienį, bet nebus išleidžiamas sekančią dieną, kad redaktoriai, darbininkai ir kiti tarnautojai galėtų dalyvauti Kapų dienos iškilmėse su visais Chicago katalikais. Penktadienį "Draugas" išeis su kultūrinio priedu. Redakcija ir administracija šeštadienį dirbs iki 12 val. Pirmadienio laida išeis paprastu laiku.

× Poezijos pavasario Chicagoje programoje šį penktadienį gegužės 30 d., 8 v. v. Jaunimo centre eilėraščių į juostą yra įskaitę L. Alenskasis, J. Bradūnas, M. Eivaitė, E. Juodvalkytė, L. Lapinskienė, R. Stakauskas ir R. Vėžys. Visi kviečiami atsilankyti.

× Dėl išvažiavimo savininkas parduoda gražų namą su dideliu sklypu — daug medžių ir vaismedžių Tinley Parke. Skambinti 532-6241 (sk.)

× Mirusiųjų prisiminimo iškilmės šv. Kazimiero lietuvių kapinėse įvyks penktadienį, gegužės 30 dieną, 12 valandą prie Steigėjų paminklo, tuojau po šv. Mišių. Susikaupimo programoje dvasiško maldos, pasauliečio žodis, padėjimas vainiko mirusiųjų pagerbimui ir giesmės. Susikaupimo iškilmėse dalyvauja mokyklinis jaunimas, visuomenė ir Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė garbės sargyboje. Bendruomenės pasauliečių komitetas ir sklypų savininkų draugija kviečia visus dalyvauti mūsų mirusiųjų prisiminimo iškilmėse. (pr.)

× Kr. Donelaičio mokyklų Pavasario šventė - gegužinė įvyks birželio mėn. 1 d., sekmadienį, p. Jonynų sodijoje, Chesterton Indiana. Visi mokiniai į šventę renkasi 1 val., programa prasidės lygiai 1:30 val. p. p. Chicago ir apylinkių visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti. (pr.)

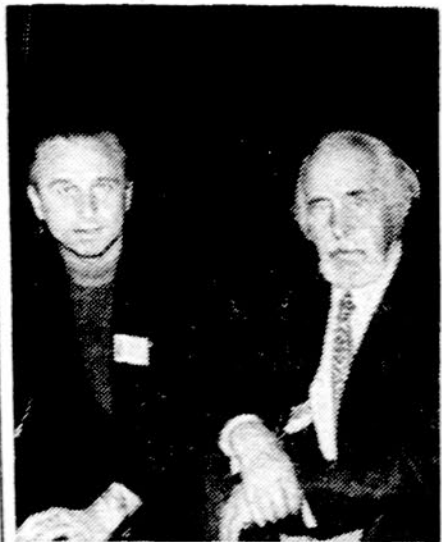
× Baltimorėje, gydytojų šeimai reikalinga lietuvių moteris, prižiūrinti 3 m. sūnų. Atskiras kambarys su vonia, geras atlyginimas, savaitgaliai laisvi. Skambinti: Area 301-922-2596 (sk.)

× L. K. Kūrėjų savanorių Chicago skyriaus narių susirinkimas bus sekmadienį, birželio 1 d., 2 val. p. p. Chicago Savings and Loan Assn. patalpose, 6245 S. Western Ave. Kviečiame atvykti kūr. savan. ir ne sąjungos rairiai.

× Patikslinimas. Gegužės 27 d. "Draugo" 3 psl. Leonardo Dargio straipsnyje įsivėlė klaida. Turėjo būti: Healy, o ne: Heathas. Už klaidą atsiprašome.

× Buv. Jėzuitų gimnazijos Kaune auklėtinių suvažiavimo komiteto organizacinis posėdis šaukiamas šiandien, trečiadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Kviečiami atsilankyti visi, kurie norėtų prie šio komiteto darbo prisidėti.

× JAV LB Tarybos sesijoje, pranešimus padarys: VI-sios tautinių šokių šventės pirmininkas — Bronius Juodelis ir Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso reikalais — Amerikos Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė — Daiva Vaitkevičiūtė.



Kun. A. Kezys ir dail. A. Tamošaitis. Lituaniškos instituto V suvažiavime, Clevelande. Nuotr. V. Bacevičius

× Mykolas Dobravalskis, Los Angeles, Calif., prie pranešimo mokesčio pridėjo 7 dol. auką. Dėkojame.

× Dr. Stasys Petrauskas, Elizabeth, N. J., parėmė mūsų spaudos darbus 7 dolerių auka. Ačiū.

× Nuosirdūs skaitytojai žino, kad lietuviškam dienraščiui labai reikalinga skaitytojų parama. Aukų prisuntė: 5 dol. — Pranas Žitkus; 3 dol. — Janina Stanislavaitienė; 2 dol. — Al. Smiga; 1 dol. — K. Grigelis. Labai ačiū.

× "Pelikių Žiburėlio" literatūrinėje valandėlėje per Margučio radiją tarp 5-6 val. vak., šį ketvirtadienį, gegužės 29 d. bus perduota ištrauka iš vysk. Motiejaus Valančiaus apysakaitės "Palangos Juzė". Valandėlė skiriama Motiejaus Valančiaus mirties šimtmečiui paminėti.

× Manigirdo Motekaičio fortepijono ir vargonų studijos koncertas įvyks penktadienį geg. 30, 7 v. v. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont. Visi kviečiami atsilankyti. (pr.)

× Union Pier ir Apylinkės Liet. N. D-jos valdyba, birželio 7 d., 7 val. vak., šaukia visuotinę narių susirinkimą. Susirinkimas įvyks krautuvės "Neringa" patalpų salėje. Visi kviečiami dalyvauti. (pr.)

Valdyba (pr.)



Dailis Lituaniškos instituto narių, susitikę suvažiavime Clevelande metu. Iš k. dr. Br. Vaškevičius, dr. J. Puzinas, J. Dainauskas, dr. J. Gimbutas (L. pirm.). L. Dambriūnas, dr. D. Krivickas, dail. A. Tamošaitis, dr. T. Remeikis ir Ant. Mažiulis. Nuotr. A. Gulbinskas

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Raminta Molienė, Shrewsbury, Mass., į St. Petersburgą buvo atvykusi su Molių dviem dukrelėmis Rima ir Danute. Lankeš Lietuvių klube. Jos buvo apsisistojusios pas Petro Molio gerus bičiulius Juokus. Rima Molytė šiemet baigs gimnaziją, planuoja studijuoti psichologiją, gerai skambina pianinu, o Danutė Molytė, trylikos metų, šiemet baigs Junior High, groja mokyklos orkestre. Mokosi prancūzų kalbos, groja fleita ir skambina pianinu.

— Los Angeles LB Jaunimo ansamblio tradicinė 19-ji Jaunimo šventė įvyks birželio 1 d. Veteranų salėje: 4117 Overland Ave., Culver City, Cal. Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

— Los Angeles šv. Kazimiero parap. diena įvyks birželio 22 d. Jos metu įvyksiančioje parodoje dalyvaus H. Kregždienė, Ant. Diržys, Petr. Valiulienė, Mar. Galiūnas, Iona Brazdžionienė, Pr. Gasparonis, Alf. Pažiūrienė, Julija Šlepetytė, J. Andrašius ir Rimas Žukas.

— Nijolė Dumbrytė ir Regina Jautokaitė jau antri metai lankosi iš Chicago St. Petersburg, Fla. Gėrisi Lietuvių klubo veikla.

AUSTRALIJOJE

— Pirmasis lietuvių radio pusvalandis buvo pradėtas transliuoti per ACCES radio stotį gegužės 15 d. 6:45 val. vak. Programoje dalyvavo inž. V. Alekna, Vienta Žemkalnytė, I. Balcytė. Pažymėtina, kad Australijos valdžia duoda radio pusvalandžius etninėms grupėms veltui ir leidžia juos per naujai įsteigtą minėtą radio stotį. Tačiau "Tėviškės Aidai" pastebi, kad pavergtų tautų atstovai vargiai jau galės čia tautiškai stipriai reikštis, nes ACCES pirmininkas esąs komunistas G. Zangalis.

— Australijos lietuvių fondas stiprina savo veiklą ir tęsia lėšų lietuvių kultūriniam reikalams kaupimą.

× Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos mokytojų taryba kelis kartus posėdžiavo ir planavo naują 1975-76 mokslo metų programas. Mokykloje naudojamos JAV LB švietimo tarybos 1967 m. paruoštos lituanistinių mokyklų programos pakeistos, sumodernintos, pritaikant jas prie šių dienų reikalavimų, tėvų pageidavimų ir mokinių lygio. Mokykloje veiks vaikų darželis, 8 pradžios mokyklos skyriai, 4 gimnazijos klasės ir 3 specialios klasės mažiau lietuviškai mokantiems. Taip pat bus ir specialios tikybos pamokos tiems mokiniams, kurių pamatė prie pat jos suolu stovinčią seselę Francetą. Aldona skubiai paslėpė laiškutį, bet seselė liepė perskaityti visai klasei, ką ji buvo jame parašiusi. Aldonai perskačius, seselė nieko daugiau nesakė ir toliau tęsė religijos pamoką. Po pamokos koridoriuje sustabdžius Aldoną, seselė pasakė, kad iš jos tokio elgesio nesitikėjo. Liepė jai gerai pagalvoti, ką buvo padariusi, ir skubiai grįžti į klasę. Liūdna Aldonai buvo einant į namus, bet ji nutarė seselės atsiprašyti. Namuose pralinksėjo, pamąčiusi kampe stovinčią gražią eglutę. Prisiminė, kad jau atostogos ir į mokyklą reikės grįžti tik po dviejų savaičių. Atostogos per greit prabėgo ir vėl reikėjo grįžti į mokyklą. Aldona, pakabinus švarkelį, prisiminė seselę Francetą ir bėgti nubėgo į jos klasę atsiprašyti, bet labai nustebo — prie stalo sėdėjo pagalbinė mokytoja. Pri-



MOKSLO METAI BAIGIASI

Pradžioje mokslo metų man atrodė, kad mokslo metai truks labai ilgai ir niekad nepasibaigs. Vieną dieną aš sapnavau, kad buvau dideliam pastate. Visi mokiniai sėdėjo rimti. Mokytoja davė visiems popieriaus, liepė rašyti. Kai pabaigėm vieną lapą, tai davė kitą. Negalėjome nei išeiti, nei miegoti, tik dirbti, dirbti. Po penkių metų ji išleido mane iš kambario. Aš išbėgau į lauką. Ten visi medžiai buvo popieriniai, o namai atrodė kaip pieštukai. Dangus kaip rašomoji lenta. Staiga aš pabudau labai išsigandęs. Bijojau net išeiti į lauką, kad nepamatytiau vietoje namų pieštukų, o vietoje medžių — popierių.

Ramunė Kleinaite, Bostono lit. m-los mokinė. "Švilpukas"

LIETUVOS HIMNO MINTYS

Lietuvoje gyveno daug didvyrių. Praeityje lietuvių kovojo už laisvę ir šiandien dar kovoja. Mes esame Lietuvos vaikai ir einame gerais keliais. Reikia Lietuvą mylėti, gerbti ir kovoti už jos laisvę. Tegul saulė mums šviesos duoda. Mes turime būti geri lietuviai geroje ir blogose sąlygose. Reikia mylėti Lietuvą visa širdimi, o ne tik sakyt, kad myli. Tegul Lietuva būna laisva!

Rita Čekanauskaitė, Los Angeles lit. m-los mokinė. "Spindulys" Dariaus Girėno lit. m-los V sk.



Piešė Rita Mingėlaitė, K. Donelaičio lit. m-los VI sk. mokinė

SAŽINĖS PRIEKAIŠTAI

Buvo penktadienis ir paskutinė pamoka — religija. Seselė Franceta kalbėjo apie pirmas Kalėdas ir apie įvairius papročius, kurie išlikę iki šių dienų. Aldonai buvo labai nuobodu klausyti ir ji pradėjo rašinėti draugams laiškutius. Po kiek laiko ji pastebėjo, kad klasėje nuostabiai tylu. Pakėlė galvą ir pamatė prie pat jos suolu stovinčią seselę Francetą. Aldona skubiai paslėpė laiškutį, bet seselė liepė perskaityti visai klasei, ką ji buvo jame parašiusi. Aldonai perskačius, seselė nieko daugiau nesakė ir toliau tęsė religijos pamoką. Po pamokos koridoriuje sustabdžius Aldoną, seselė pasakė, kad iš jos tokio elgesio nesitikėjo. Liepė jai gerai pagalvoti, ką buvo padariusi, ir skubiai grįžti į klasę.

Liūdna Aldonai buvo einant į namus, bet ji nutarė seselės atsiprašyti. Namuose pralinksėjo, pamąčiusi kampe stovinčią gražią eglutę. Prisiminė, kad jau atostogos ir į mokyklą reikės grįžti tik po dviejų savaičių. Atostogos per greit prabėgo ir vėl reikėjo grįžti į mokyklą. Aldona, pakabinus švarkelį, prisiminė seselę Francetą ir bėgti nubėgo į jos klasę atsiprašyti, bet labai nustebo — prie stalo sėdėjo pagalbinė mokytoja. Pri-

GANDRAS

Grįžo gandrai žiemavojės. Aukštai keles paraitojės. Nusileido tuoj į balą. Ir jau braido apie salą.

O varlių pilna balą, Gandrai bus gera diena. Zyzia uodas, gandro bijo, Gandrai varlę pasivijo.

Ryja gandrai tas varles, Ne vienos atgal nemes. Greit bus jam varlių gana, Lizde laukia vaikai, žmona.

Štai pakilo ant sparnų, Varles nešdams link namų. Zyzia uodas, zizra musė, Baloj liko varlių pusė.

Alb. Kašubienė

SAPNAS

Vieną dieną aš paklausiau mamytės, kada mes važiuosime į žiemos iškylą. Mamytė sakė, kad ateinantį sekmadienį. Aš labai laukiau sekmadienio. Tą naktį sapnavau įdomų sapną. Sapnavau, kad ečiau į mišką. Buvo šalta ir daug sniego, o aš buvau tik su pižama. Netoli manęs lūžo medis, nes šakos buvo pilnos sniego. Triukšmas išgąsdino paukštėlius. Aš labai išsigandau ir bėgau namo, bet mano kojos klipo į sniegą ir negalėjau ištraukti.

Aš pajutau, kad man labai šalta. Tuo laiku atsibudau ir tikrai man buvo šalta. Antklodė gulėjo ant žemės, o lauke nebuvo jokio sniego. Iš viso dar nebuvo jokios žiemos.

Rima Podytė, Ginta Remeikytė, VII A skyr.

Marquette Parko lit. mok.

REKLAMA

Vienam Amerikos mieste stambaus sudėjimo mėsininkas, norėdamas padidinti savo pajamas, iškabino šį skelbimą:

— Esu trimis inčiais žemesnis už arkli. Šimtą svarų lengvesnis už jautį, pusę kotlieto suvalgysi, kol aplink mane apeisi.

Susidomėjimas žmonių buvo toks didelis, kad visada buvo pilna krautuvė pirkėjų.

GALVOSČIUKIŲ ATSAKYMAI

I Vyšnios uoga.
II Trys katės.
III Nerijoje, į pietus nuo Niados.

IV Siųsti, skusti — tik du žodžiai ir, žinoma, iš tų bendrųjų padarytos formos.

V Už vidurinės rankenos.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636



JAUTIS IR OŽYS

Mai! Aš jautis! Aš dvyliakis. O ragai, ragai... Lyg šakės! Tą, kas pulti Mus bandys, Jaučio šakės Uždarys.

Man žila barzda augo. O ragai nuo Priešų saugo. Me-ke-ke, Me-ke-ke, Tegyvuoja mūs Pirčia.

Piešė R. Lapinskaitė Ramona Lapinaitė, IV skyrius Montreale lit. mokykla, Kanada

VIEKŠNIŲ PIEMENYS TAIP JUOKAUDAVO

"Tėve mūsų, kursai esi, Tu kunigo vagis esi, Kluono gale pupas lesi. Jeigu tave niekas nebūtų /pabaidęs,

Tu būtum visas pupas pabaidęs."

Kai sveikinantis braška pirštai, sakoma: "Būsma (būsime) giminės" (Kupiškis).

Kai kas nors atsistoja taip, kad užstoja kitam šviesą (langą, žiburį ar pan.), tas, kam užstoja, paklausia: "Ar stiklo-rius sūnus (duktė) esi?" (Šakyna)

SKIURTUMAS

Vienas Vakarų diplomatas paklausė lenkų diplomata:

— Ar jūs katalikas? Lenkų diplomatas atsakė: — Tikintis, bet nepraktikuojantis.

— Suprantu, jūs esate komunistų partijos narys — pastebėjo vakarietis.

— Taip, — atsakė lenkas. — Esu praktikuojantis, bet netikintis...



Piešė Laura Lauciūtė, Marquette Parko lit. m-los, 8 kl.